نام و نام خانوادگی:	اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران	نام درس: ادبیات فارسی
مقطع و رشته: متوسطه اول – پایه هفتم	دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ	نام دبیر: نوروزی
تاریخ امتحان: /۱۴۰۲/۰۳	آزمون **خرداد ماه** سال تحصیلی **۱۴۰۲-۱۴۰۱**	مدت امتحان :

ردیف	سوالات	بارم
۱	ابیات و جملات زیر را به فارسی روان برگردانید. گفت :چراغ از بهر کوردلانِ تاریک اندیش است تا به من تنه نزنند و سبوی مرا نشکنند. ماه فروماند از جمال محمد سرو نباشد به اعتدال محمد در میانِ جمع، گشاده‌رو بود و در تنهایی، سیمایی محزون و متفکّر داشت. اسکندر در اثنای سفر به شهری رسید و از گورستان عبور کرد، سنگ مزارها را خواند و به حیرت فرو رفت پدر را گفتم : از ای‌نان، ی‌کی سر برنمی دارد که دوگانه ای بگزارد .چنان خواب غفلت برده اند که گوی‌ی نخفته اند که مرده اند.	۴
۲	معنی کلمات داده شده را بنویسید. اسوه: قرین: عنایت: ظلمت: فراگرفتن: کردگار: حاجت: آفاق:	۲
۳	منظور شاعر از «آسمان مثل یک تبسم شد» چیست؟ روشن و گرم و زندگی پرداز / آسمان مثل یک تبسم شد	۰/۵
۴	غلط های املایی را بیابید و صحیح آن ها را روبروی شان بنویسید. الف)جهان جمله فروق روی حق دان. ب)در عیّام طفولّیت متعبّد و شب خیز بودم. ج)آب های ذلال و سرد و گوارای فهم و دانایی.	۰/۷۵
۵	هر اثر را به نویسنده آن متّصل کنید؟ الف)خانه ای برای شب سعدی ب)رگبار کلمات محمد جواد محبّت ج)بوستان شیخ محمود شبستری د)گلشن راز نادر ابراهیمی	۱
۶	آرایه های ابیات و جملات زیر را بیابید و آنها را مشخص کنید. ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری صد هزاران دام و دانه است ای خدا / ما چو مرغان حریص بی نوا	۲

www-kanoon-ir

	زندگی بر تو می زند لبخند / هست وقت شکفتنت امروز من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / تو را آسودگی باید مرا رنج	
۷	با توجه به ابیات به سوالات پاسخ دهید. تو را دانش و دین رهاند درست در رستگاری ببایدت جست چو خواهی که یابی ز هر بد رها سر اندر نیاری به دام بلا بوی در دو گیتی ز بد رستگار نکو کار گردی بر کردگار الف : ابیات بالا در چه قالبی سروده شده اند ؟ ب)مفهوم مصراع اول «بیت اول» چیست؟ ج) کلمات قافیه در «بیت سوم» کدامند.	۰/۷۵
۸	واژه های ساده و غیرساده را مشخص کنید . روز، دست، ورقه، خاکی، سخنرانی، نمادین، شاگرد، کاغذ، گوش، تخته	۱
۹	ترکیب های وصفی و اضافی را مشخّص کنید. درخت بلوط، احساس خوب، افراد سرشناس، صدای بلند، مربّای زردآلو، اسم من	۱
۱۰	برای هر کلمه، یک هم خانواده بنویسید. مطمئن، سؤال، قصّه، توجّه	۰/۷۵
۱۱	در جمله های زیر نهاد، مفعول و متمم را معیّن کنید. شناسنامه ما، عمر حقیقی ما را تعیین نمی کند. فرصت های خوب و عزیز می گذرند. دانش آموزان شهید رجایی را دوست داشتند. آفتاب برگل ها و سبزه ها می تابد.	۱/۲۵

www-kanoon-ir

فارسی هفتم

ج سوال ۱:

گفت :چراغ از بهر کوردلانِ تاریک اندیش است تا به من تنه نزنند و سبوی مرا نشکنند.

چراغ برای انسان های گمراه و بداندیش است که من را ببینند و به من برخورد نکنند و به کوزه من آسیب نرسانند

ماه فروماند از جمال محمد سرو نباشد به اعتدال محمد

ماه در برابر زیبایی پیامبر شگفت‌زده می شود. درخت سرو که به قد و قامت معتدل و زیبا معروف است، در برابر قامت دل‌ربای پیامبر زیبایی اش به چشم نمی‌آید

در میانِ جمع، گشاده‌رو بود و در تنهایی، سیمایی محزون و متفکّر داشت.

در بین مردم خوش اخلاق و چهره ای خندان داشت و هنگام تنهایی ناراحت بود و بسیار فکر می کرد.

اسکندر در اثنای سفر به شهری رسید و از گورستان عبور کرد، سنگ مزارها را خواند و به حیرت فرو رفت

اسکند هنگام سفرس به شهری رسید و از قبرستان گذر کرد و سنگ قبرها را خواند و بسیار متعجب شد.

پدر را گفتم : از اینان، یکی سر برنمی دارد که دوگانه ای بگزارد .چنان خواب غفلت برده اند که گویی نخفته اند که مرده اند.

به پدرم گفتم :از این افراد حتی یک نفر هم بیدار نمی شود تا نماز صبح بخواند. آن چنان در خواب غفلت و بی خبری فرو رفته اند که انگار خواب نیستند، بلکه مرده اند

ج سوال ۲:

اسوه: الگو -نمونه قرین: جفت عنایت: توجه ظلمت: تاریکی

فراگرفتن: آموختن - یادگرفتن کردگار: خداوند حاجت: نیاز آفاق: کرانه ها

ج سوال۳:

هوا صاف و آفتابی شد

ج سوال ۴:

فروغ – ایام – زلال

ج سوال ۵:

خانه ای برای شب (نادر ابراهیمی) - بوستان (سعدی) – گلشن راز (شیخ محمود شبستری) – رگبار کلمات (محمدجواد محبت)

ج سوال ۶:

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

مراعات نظیر – واج آرایی - تشخیص

صد هزاران دام و دانه است ای خدا / ما چو مرغان حریص بی نوا

کنایه – تشبیه – مراعات نظیر

www-kanoon-ir

زندگی بر تو می زند لبخند / هست وقت شکفتنت امروز

تشخیص - کنایه

من اینجا چون نگهبانم تو چون گنج / تو را آسودگی باید مرا رنج

جناس – تشبیه – تضاد

ج سوال ۷:

الف) مثنوی

ب) دانش و دین نجات دهنده انسان هستند

ج) کردگار – رستگار

ج سوال ۸:

ورقه، خاکی، سخنرانی، نمادین، تخته (غیر ساده)

روز، دست، شاگرد، کاغذ، گوش، (ساده)

ج سوال ۹:

احساس خوب، افراد سرشناس، صدای بلند، (وصفی)

مربّای زردآلو، درخت بلوط، اسم من (اضافی)

ج سوال ۱۰:

اطمینان – مساله – قصص – موجه

جواب سوال ۱۱:

شناسنامه ما، عمر حقیقی ما را تعیین نمی کند. (شناسنامه ما –نهاد) (عمر حقیقی ما – مفعول)

فرصت های خوب و عزیز می گذرند. (فرصت های خوب و عزیز – نهاد)

دانش آموزان شهید رجایی را دوست داشتند. (دانش آموزان – نهاد) (شهید رجایی – مفعول)

آفتاب برگل ها و سبزه ها می تابد. (آفتاب – نهاد) (گل ها – متمم)